

Duânınız olmazsa ne ehemmiyetiniz var?

Feride Hanım: “Günahkâr kulun duâsı kabul olur mu?”

İslâm’da duânın kabul şartları içinde kişinin günahkâr olup olmaması ile ilgili bir şart yoktur. Çünkü zaten günahkârlık kulluğun şenindendir. Bağışlamak da Allah’ın şenindendir. Kul günah işler. Günah, kulun duâsı ile Allah arasında bir perde oluşturmaz. Her kulun duâsı makbul olur. Yeter ki duâ etsin.

Öte yandan, Kur’ân mü’min kulları ısrarla tövbeye dâvet ediyor. Hatta “Kim tövbe etmezse, işte onlar, kendilerine zulmedenlerdir”¹ der. Oysa tövbe etmek başlı başına bir duâdır. Ve günah tövbeyi gerekli ve hatta zorunlu kılıyor. Öyleyse, günahkârım öyleyse duâ edemem gibi bir şartlanmanın İslâm’da yeri yoktur. Tövbeye ve duâya devam emri vardır.

“Duânınız olmazsa ne ehemmiyetiniz var?”² Ve “duâ edin, size cevap vereyim”³ âyetlerinin tefsirinde önemli duâ üslûplarına işaret eden Bedüzzaman, duânın kabul şartlarının bu üslûplar ve diller içinde gizli olduğunu beyan eder. Bedüzzaman’a göre, adabına uygun olarak Cenâb-ı Hak’tan bir şey istendiğinde, Cenâb-ı Hak verir. duâda kullanılan önemli üslûplar ve diller şunlardır:

1- İstidat dili: İstidat ve yeteneklerin dili ile istenen şey daima verilir. Bütün varlıkların istidat dili ile yaptıkları duâlar Allah’ın dergâhına yükselmekte ve kabul görmektedir. Buna bütün kâinat şahittir.

2- Fitrî ihtiyaç dili: İstenen şey, fitrî bir ihtiyaç ise, kabul edilir. duâlarını fitrî ihtiyaç diliyle yapan canlılar, ihtiyaçlarına ummadıkları şekillerde ulaşmaktadırlar.

3- İztırar dili: Zorda kalan ve dert çeken acı sahibi birisinin “acı diliyle” yaptığı duâyı Cenâb-ı Hak makbul sayar.

4- Hal ve fiil dili: Bizzat fiil ve davranışlarıyla uygun tutum sergilenerek yapılan duâlar makbule şayandır. Sebepleri bir araya getirmek, Allah’ın istenen şeyi vermesi için görmek istediği bir fiilî duâ hâlidir. Meselâ hasta olan birisi doktora, eczacıya

Allah'tan şifa talebiyle gider, ilâçlarını Allah'tan şifa talebiyle alır ve kullanır. Hastanın bu hâli bir duâ vaziyetidir ki, Cenâb-ı Hak katında makbul sayılır. Yine meselâ bir çiftçi, Cenâb-ı Hak'tan bereketli ürün istemek için, toprağı sürmekle rahmet kapısını çalmış olur.

5- Söz ve kalp dili: İlk dört dil ile ulaşılmayan bir istek ve ihtiyaç için nihayet söz dili ile duâ edilir ve Cenâb-ı Hak'tan istenir. Kul, güç yetiremediği konularda diliyle ve kalbiyle Allah'ın kudret ve rahmetine sığınır, Cenâb-ı Hak da bu sığınışı inşaallah kabul eder.

Duâ da bir ibadet olduğundan, dünyevî maksatlar gaye edilerek yapılmayacağını beyan eden Üstad Saîd Nursî, ibadetin gayesinin uhrevî olduğunu, dünyevî maksatların ise ancak bu ibadetin özel vakitleri hükmünde olduğunu kaydeder. Bedüzzaman'a göre, belâların gelmesi, dertlerin verilmesi, hastalıkların ve muzır şeylerin musallat olması bazı duâların hususî vakitleridir. Bu vakitlerde Cenâb-ı Hakk'a duâ edilmelidir. Ancak belâlar gitmez ise, "duâm kabul olmadı." denilmemeli; "duânın vakti bitmedi." denilmeli ve duâyâ devam edilmelidir. Allah'ın rahmetinden ümit kesilmemelidir.⁴

Dipnotlar:

- 1- Hucûrât Sûresi: 11,
- 2- Furkân Sûresi, 25/77,
- 3- Mü'min Sûresi, 40/60,
- 4- Bedüzzaman, Sözler, s. 287